

UZASADNIENIE

WSTĘP. KONIECZNOŚĆ UCHWALENIA ODPOWIEDNICH PRZEPISÓW.

Rząd Zjednoczonej Prawicy porządkuje kształt docelowego systemu zabezpieczenia emerytalnego. W trakcie obecnej kadencji podjął dwie, niezwykle istotne z tej perspektywy decyzje strategiczne. Pierwszą było uchwalenie – zgodnie ze Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju Pana Premiera Mateusza Morawieckiego – ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych. Ta reforma ruszyła w lipcu 2019 r. i ma na celu zbudowanie powszechnych, prywatnych, indywidualnych oszczędności Polaków, we współpracy z pracodawcami i państwem. W Planach docelowo może oszczędzać nawet 7-8 mln osób – ma zatem powstać powszechny, pracowniczy filar zabezpieczania majątkowego obywateli.

Drugą niezwykle istotną decyzją z punktu widzenia budowania docelowego kształtu zabezpieczenia obywateli jest przekształcenie Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) w Indywidualne Konta Emerytalne (IKE). Rząd zdecydował, by zgromadzone tam pieniądze stały się – na zasadzie dobrowolności - prywatną własnością Polaków. To oni zdecydują czy chcą te pieniądze przekazać do swojego IKE (na indywidualny, prywatny, dziedziczny rachunek) czy do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

Wejście w życie tych rozwiązań buduje system zabezpieczenia starości Polaków oparty o realne trzy filary:

- filar publiczny - na który składają się przede wszystkim system powszechny prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także emerytury z systemu zaopatrzeniowego służb mundurowych (MSWiA i MON) oraz system administrowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości,

- prywatny filar pracowniczy, współtworzony lub tworzony przez pracodawców - na który składają się konta w Pracowniczych Planach Kapitałowych oraz w Pracowniczych Programach Emerytalnych,

- prywatny filar indywidualny – na który składają się Indywidualne Konta Emerytalne, Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz IKE, które powstanie po przekształceniu OFE.

Ten docelowy kształt systemu zabezpieczenia społecznego nie był jednak projektowany tak od początku. W efekcie Polacy czują się w tym systemie nieco zagubieni. Zmiany koncepcji, powoływanie do życia nowych produktów oszczędnościowych, reformy i przekształcenia w OFE – wszystko to spowodowało, że Polacy, którzy nie mają obowiązku na bieżąco śledzić wszystkich tych zmian, nie mają poczucia komfortu panowania nad całością swoich oszczędności gromadzonych z myślą o przyszłości. Co prawda instytucje finansowe czy ZUS dostarczają im informacji o stanie ich kont, udostępniają także internetowo możliwość sprawdzania stanu rachunków, ale jest to wiedza rozproszona, trzeba pamiętać kilka loginów i haseł, by mieć tam wgląd, różna jest także forma prezentacji tych danych. Nie ma jednego, spójnego, docelowego miejsca gdzie taką informację można całościowo uzyskać, bez konieczności zwracania się do wielu instytucji.

Powoduje to także – co niezwykle istotne z punktu widzenia dyscypliny płatniczej – niskie zaufanie do samej idei oszczędzania jak i tych instytucji, które gromadzą nasze oszczędności. Jeśli trudno o dostęp do informacji gdzie wędrują pieniądze obywateli ze składek czy dobrowolnych wpłat, jeśli nie wiedza oni na jakie świadczenia mogą liczyć w przyszłości powoduje to zniechęcenie do gromadzenia oszczędności, dedykowanych na okres po zakończeniu kariery zawodowej.

To właśnie dlatego, że informacje o stanie kont emerytalnych, a tym samym o ewentualnej wysokości przyszłych świadczeniach są obecnie rozproszone, niezwykle potrzebne jest utworzenie jednego źródła informacji dla wszystkich uprawnionych. Istnieje luka, która utrudnia, zwłaszcza osobom w wieku przedemerytalnym, orientację co do przewidywanego poziomu ich świadczeń. Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju wychodzi zatem z inicjatywą uporządkowania tych informacji i wypełniania tej luki. Traktuje ją jako immanentną część reformy przekształcenia OFE w IKE. Ponieważ wiadomo, że będzie to dodatkowy element, który pojawi się w systemie istnieje ogromna potrzeba uporządkowania obywatelom wiedzy na ten temat.

W związku z tym proponuje się utworzenie nowego systemu informatycznego, który służyłby gromadzeniu i udostępnianiu informacji emerytalnych. W projektowanej ustawie system został określony jako Centralna Informacja Emerytalna (CIE). Proponuje się powierzenie jej budowy i prowadzenia Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A. Ten podmiot,

zaangażowany w prowadzenie ewidencji PPK, posiada szczególne doświadczenie w łączeniu systemów informatycznych różnych instytucji sektora finansowanego.

Centralna Informacja Emerytalna, gromadząc dane ze wszystkich wspomnianych wyżej filarów zabezpieczenia starości (publiczny, firmowy, indywidualny), spełniałby 3 podstawowe, niezwykle istotne z punktu widzenia obywateli i systemu zadania:

1. Dostarczenie informacji poglądowej o stanie kont emerytalnych i wysokości przyszłego świadczenia. Polacy mogliby dzięki temu w aplikacji mobilnej lub na stornie internetowej w jednym miejscu zobaczyć ile pieniędzy zgromadzili na przyszłe świadczenia i jaka będzie lub może być ich wysokość w przyszłości. Ta użyteczność CIE dostarczałaby zatem kompleksowej informacji ze wszystkich systemów w jednym miejscu, miałaby też wbudowane kalkulatory wysokości przyszłych świadczeń, dostarczałaby informacji o bieżących i przeszłych przelewach od pracodawców (dodatkowa funkcja kontrolna firm ze strony obywateli, możliwość sięgnięcia do historii rachunku) oraz z instytucji finansowych. Taka konstrukcja umożliwiałaby obywatelowi kontrolę całości kapitału emerytalnego w jednym miejscu.

2. Możliwość zmiany podstawowych danych osobowych w jednym miejscu. Obecnie, np. po zmianie adresu zamieszkania czy numeru dowodu osobistego obywatele chcący zachować aktualne dane i otrzymywać z instytucji bieżące informacje muszą udać się do każdej z nich osobno, by zgłosić nowe dane. Co więcej, często odbywa się to w wersji papierowej co utrudnia im życie, podraża koszty całego systemu, może też powodować pomyłki i konieczność składania wyjaśnień lub korekt. CIE będzie umożliwiał ich użytkownikom złożenie tylko jednej, elektronicznej dyspozycji zmiany danych, które zostaną przekazane za jej pośrednictwem do wszystkich instytucji, w których konta ma obywatel. Takie rozwiązanie spowoduje, że zamiast udawać się do kilku instytucji i składać tam klika formularzy wszystko odbędzie się jednorazowo w aplikacji lub na stornie, bez konieczności wychodzenia z domu czy odwiedzania urzędu. Spowoduje to nie tylko ogromne ułatwienie dla obywateli, ale także dla dużej liczby instytucji obsługujących system.

3. Możliwość otrzymywania informacji o stanie kont w wersji elektronicznej, w jednym miejscu. Obecnie wiele instytucji finansowych (np. TFI czy PTE prowadzące PPK, PTE prowadzące OFE) oraz ZUS są zobowiązane do wysłania listownych informacji o stanie kont emerytalnych swoich klientów. Jest to masowa korespondencja – liczba takich listów sięga obecnie ok. 30 mln rocznie, a po wejściu w życie PPK może dochodzić do 40 mln. Rodzi to nie tylko określone koszty, ale ze względu na często nieaktualne dane adresowe nie

dociera do adresatów. Ma też postać korespondencji papierowej, trudnej do archiwizowania do ewentualnej analizy dynamiki gromadzonych oszczędności. Powołanie do życia CIE zdecydowanie ten proces informowania ubezpieczonych o stanie ich kont uprości i spowoduje, że będzie on bardziej efektywny i tańszy. Wszystkie listy – jeśli będzie takie życzenie oszczędzającego – będą mogły przychodzić do niego wersją elektroniczną na jego konto w CIE.

Proces budowy CIE wymaga bardzo dużego zaangażowania Polskiego Funduszu Rozwoju. Będzie to m.in. wymagać budowy odrębnych, nieistniejących obecnie ewidencji IKE, IKZ, PPE oraz informacji z emerytalnych kont publicznych. To bardzo duże przedsięwzięcie informatyczne oraz logistyczne. PFR to instytucja, która z sukcesem zbudowała już nową ewidencję PPK, ma zatem odpowiednie doświadczenie, by podjąć zadanie powołania do życia CIE.

Ponieważ szeroko rozumiane informacje emerytalne to dane wrażliwe i o dużym znaczeniu, a także ze względu na skalę tego zadania nie jest możliwe zbudowanie centralnego systemu informatycznego gromadzącego i udostępniającego informacje emerytalne bez wyraźnej podstawy prawnej. Uregulowanie CIE w ustawie pozwala także na przyjęcie rozwiązań dostosowanych do różnych systemów: ZUS, KRUS, komercyjnych instytucji finansowych, itp. Projektowana ustawa stanowi zatem uzupełnienie nie jednej, ale wielu uregulowań rangi ustawowej.

W związku z wejściem w życie nowych rozwiązań systemu emerytalnego zabezpieczenia starości Polaków opartego o realnych trzech filarach:

- **filary publiczny** - na który składają się przede wszystkim system powszechny prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także emerytury z systemu zaopatrzeniowego służb mundurowych (MSWiA i MON) oraz system administrowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości,
- **prywatny filar pracowniczy**, współtworzony lub tworzony przez pracodawców - na który składają się konta w Pracowniczych Planach Kapitałowych oraz w Pracowniczych Programach Emerytalnych,
- **prywatny filar indywidualny** – na który składają się Indywidualne Konta Emerytalne, Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz IKE, które powstaną po przekształceniu OFE

zaistniała potrzeba stworzenia narzędzia mającego na celu uporządkowanie informacji o emeryturach.

Celem ustawy jest utworzenie nowego systemu informatycznego, który służyłby gromadzeniu i udostępnianiu informacji emerytalnych. W projektowanej ustawie system został określony jako Centralna Informacja Emerytalna (CIE). Proponuje się powierzenie jej budowy i prowadzenia Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A. Ten podmiot, zaangażowany w prowadzenie ewidencji PPK, posiada szczególne doświadczenie w łączeniu systemów informatycznych różnych instytucji sektora finansowanego.

Centralna Informacja Emerytalna, gromadząc dane ze wszystkich wspomnianych wyżej filarów zabezpieczenia starości (publiczny, firmowy, indywidualny), spełniałby trzy podstawowe, niezwykle istotne z punktu widzenia obywateli i systemu zadania:

1. **Dostarczenie informacji poglądowej o stanie kont emerytalnych i wysokości przyszłego świadczenia.** Dzięki temu w aplikacji mobilnej lub na stornie internetowej w jednym miejscu można będzie zobaczyć ile pieniędzy zostało zgromadzone na przyszłe świadczenia i jaka będzie lub może być ich wysokość w przyszłości. Ta użyteczność CIE dostarczałaby zatem kompleksowej informacji ze wszystkich systemów w jednym miejscu, miałyby też wbudowane kalkulatory wysokości przyszłych świadczeń, dostarczałby informacji o bieżących i przeszłych przelewach od pracodawców (dodatkowa funkcja kontrolna firm ze strony obywateli, możliwość sięgnięcia do historii rachunku) oraz z instytucji finansowych. Taka konstrukcja umożliwiałaby obywatelowi kontrolę całości kapitału emerytalnego w jednym miejscu.
2. **Dostarczanie informacji poglądowej o stanie kont emerytalnych i wysokości przyszłego świadczenia,** Obecnie, np. po zmianie adresu zamieszkania czy numeru dowodu osobistego obywatele chcący zachować aktualne dane i otrzymywać z instytucji bieżące informacje muszą udać się do każdej z nich osobno, by zgłosić nowe dane. Co więcej, często odbywa się to w wersji papierowej co utrudnia im życie, podraża koszty całego systemu, może też powodować pomyłki i konieczność składania wyjaśnień lub korekt. CIE będzie umożliwiał ich użytkownikom złożenie tylko jednej, elektronicznej dyspozycji zmiany danych, które zostaną przekazane za jej pośrednictwem do wszystkich instytucji, w których konta ma obywatel. Takie rozwiązanie spowoduje, że zamiast udawać się do kilku instytucji i składać tam kilka formularzy wszystko odbędzie się jednorazowo w aplikacji lub na stornie, bez konieczności wychodzenia z domu czy odwiedzania urzędu. Spowoduje to nie tylko ogromne ułatwienie dla obywateli, ale także dla dużej liczby instytucji obsługujących system.

3. **Możliwość otrzymywania informacji o stanie kont w wersji elektronicznej, w jednym miejscu.** Obecnie wiele instytucji finansowych (np. TFI czy PTE prowadzące PPK, PTE prowadzące OFE) oraz ZUS są zobowiązane do wysłania listownych informacji o stanie kont emerytalnych swoich klientów. Jest to masowa korespondencja – liczba takich listów sięga obecnie ok. 30 mln rocznie, a po wejściu w życie PPK może dochodzić do 40 mln. Rodzi to nie tylko określone koszty, ale ze względu na często nieaktualne dane adresowe nie dociera do adresatów. Ma też postać korespondencji papierowej, trudnej do archiwizowania do ewentualnej analizy dynamiki gromadzonych oszczędności. Powołanie do życia CIE zdecydowanie ten proces informowania ubezpieczonych o stanie ich kont uprości i spowoduje, że będzie on bardziej efektywny. Wszystkie listy – jeśli będzie takie życzenie oszczędzającego – będą mogły przychodzić do niego wersją elektroniczną na jego konto w CIE.

Proces budowy CIE wymaga bardzo dużego zaangażowania Polskiego Funduszu Rozwoju. Będzie to m.in. wymagać budowy odrębnych, nieistniejących obecnie ewidencji IKE, IKZE, PPE oraz wybranych informacji z emerytalnych kont publicznych. To bardzo duże przedsięwzięcie informatyczne oraz logistyczne. PFR to instytucja, która z sukcesem zbudowała już nową ewidencję PPK, ma zatem odpowiednie doświadczenie, by podjąć zadanie powołania do życia CIE.

Szeroko rozumiane informacje emerytalne to dane o dużym znaczeniu, a także ze względu na skalę tego zadania nie jest możliwe zbudowanie centralnego systemu informatycznego gromadzącego i udostępniającego informacje emerytalne bez wyraźnej podstawy prawnej.

Należy dodać, że rozwiązania podobne do projektowanej Centralnej Informacji Emerytalnej zostały utworzone lub są aktualnie tworzone w państwach wysoko rozwiniętych, w których system emerytalny – podobnie jak w Polsce – obejmuje zarówno filar publiczny jak i filary kapitałowe (oszczędnościowe). Udostępnienie kompletnej i wiarygodnej informacji postrzega się jako kluczowy element budowania świadomości znaczenia oszczędzania na okres po zakończeniu kariery zawodowej oraz zwiększenie przejrzystości rynku produktów emerytalnych. Jedną tzw. tablicę emerytalną (ang. *pension dashboard*) utworzono już m.in. w Danii (1999 r.), Szwecji (2007 r.), Finlandii (Australii (2012 r.) i

Holandii (2008 r.).¹ Plany utworzenia takich systemów informacji emerytalnej są wdrażane np. w Wielkiej Brytanii.²

SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE PRZEPISÓW USTAWY

Art. 1. Przedmiot projektowanej ustawy

Przepis art. 1 określa przedmiot projektowanej ustawy. Uregulowanie Centralnej Informacji Emerytalnej w odrębnej ustawie podyktowane jest względami praktycznymi. Takie rozwiązanie umożliwia wprowadzenie przejrzystej regulacji, bez konieczności zbyt licznych odesłań do obowiązujących aktów prawnych. Przyjęcie odrębnej ustawy odpowiada także charakterowi planowanego systemu teleinformatycznego, jako systemu łączącego różne systemy zabezpieczenia emerytalnego i oszczędzania, a więc systemu będącego niejako poza każdym z elementów systemów emerytalnych i oszczędzania. Taka konstrukcja prawna odpowiada także skali tego przedsięwzięcia.

Art. 2. Wyjaśnienie pojęć ustawowych

Przepis art. 2 zawiera słowniczek pojęć użytych w projekcie ustawy. Ich wyjaśnienie ma zasadnicze znaczenie. W szczególności kluczowe są cztery pojęcia: informacja emerytalna, świadczenie emerytalne, zainteresowany i podmiot obowiązany. Te pojęcia określają bowiem najistotniejsze instytucje projektowanej ustawy.

Informacją emerytalną (art. 2 ust. 1 pkt 3) są dane osobowe osób, które są lub będą uprawnione do różnych świadczeń wypłacanych po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz dane o tych świadczeniach, w tym informacja o szacunkowych ich kwotach. Szacunkowa (hipotetyczna) kwota świadczeń, obejmować będzie nie tylko hipotetyczną emeryturę, którą podaje ZUS,³ ale także inne kwoty, pochodzące z innych źródeł. Dzięki temu, każdy zainteresowany zyska lepszą orientację co do swojej sytuacji po osiągnięciu wieku emerytalnego.

¹ *Technology and Pensions: The potential for FinTech to transform the way pensions operate and how governments are supporting its development*, OECD, Paris, 2017.

² *Report on Good Practices on Communication Tools and Channels for communicating to occupational pension scheme members*, EIOPA-BoS-16/176, European Insurance and Occupational Pensions Authority, 31 August 2016, Frankfurt; *Pensions Dashboards Working together for the consumers*, Cm 9719, Secretary of State for Work and Pensions, December 2018.

³ Zob. art. 50 ust. 1a pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Przez świadczenie emerytalne (art. 2 ust. 1 pkt 10) należy rozumieć różne świadczenia, które mogą być wypłacane w wieku emerytalnym, tj.: emerytura i emerytura częściowa z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, okresowa emerytura kapitałowa, emerytura rolnicza i emerytura z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin, wypłata z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, pracowniczego programu emerytalnego i pracowniczego planu kapitałowego, a także świadczenia emerytalne „mundurowe” (wojskowe, policyjne, w tym dla funkcjonariuszy Służby Więziennej).⁴

Trzecim głównym pojęciem ustawy jest pojęcie zainteresowanego, czyli osoby, której przysługują lub będą w przyszłości przysługiwały różnego rodzaju świadczenia emerytalne (art. 2 ust. 1 pkt 11). Definicja z art. 2 ust. 1 pkt 11 lit. a-g zawiera szczegółowy katalog osób, którym przysługiwać będzie status zainteresowanego.⁵ Naturalnie zainteresowanym będzie nie tylko osoba, której już przysługują świadczenia emerytalne, ale przede wszystkim osoba, której takie świadczenia będą przysługiwały w przyszłości (art. 2 ust. 1 pkt 11 lit. h). Jednym z głównych celów CIE będzie bowiem informowanie o

⁴ Zob. emerytura, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.); emerytura częściowa, o której mowa w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; okresowa emerytura kapitałowa, o której mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926); emerytura rolnicza i emerytura z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin, o których mowa w art. 18 pkt 1 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników; wypłata, o której mowa w art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, art. 2 pkt 18 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 850), art. 2 pkt 41 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych planach kapitałowych; emerytura wojskowa, o której mowa w art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 298, z późn. zm.) oraz emerytura policyjna, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288, z późn. zm.).

⁵ Tj. ubezpieczony, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.), ubezpieczony, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, członek pracowniczych funduszy emerytalnych, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, oszczędzający, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, uczestnik programów emerytalnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych; uczestnik pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 33 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych; uprawniony do zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

szacowanym przyszłym świadczeniu emerytalnym. Każdemu zainteresowanemu zostanie umożliwiony dostęp do informacji emerytalnych, które go dotyczą (zob. art. 6 ust. 2).

Do CIE podłączone będą systemy teleinformatyczne różnych instytucji szeroko rozumianego systemu emerytalnego, czyli ZUS, KRUS, instytucji finansowych prowadzących IKE lub IKZE, zarządzających pracowniczymi programami emerytalnymi, a także organami emerytalnymi MON, MSWiA oraz MS. Te podmioty w projektowanej ustawie określa się zbiorczym pojęciem „podmiotów obowiązanych” (art. 2 ust. 1 pkt 7)

W słowniczku w art. 2 ust. 1 zdefiniowano także następujące skróty: IKE (indywidualne konto emerytalne – pkt 1⁶), IKZE (indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego – pkt 2⁷), KRUS (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pkt 4⁸), PFR (Polski Fundusz Rozwoju S.A. – pkt 6⁹), PPK (pracowniczy plan kapitałowy – pkt 8¹⁰), CIE (Centralna Informacja Emerytalna – pkt 9).

Nadzór nad przestrzeganiem ustawy będą sprawowali minister właściwy do spraw informatyzacji oraz minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Zgodnie z definicją w projektowanym art. 2 ust. 1 pkt 3, informacją emerytalną są także dane osobowe zainteresowanych. Ponieważ w źródłowych zbiorach danych zgromadzone są różne dane osobowe, w przepisie art. 2 ust. 2 przewiduje się, że informacją emerytalną są tylko dane niezbędne do sprawnego funkcjonowania CIE. W związku z tym w CIE będą przetwarzane tylko informacje o imionach, nazwisku, nazwisku rodowym, dacie urodzenia, płci, obywatelstwie, numerze PESEL, numerze NIP (o ile zostały nadane), dokumencie tożsamości, adresach miejsca zamieszkania i korespondencyjnym, adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu kontaktowego. Takie rozwiązanie jest zgodne z zasadą, że przetwarzane powinny być tylko dane osobowe niezbędne do wykonywania zadań przez przetwarzającego (zasadą „minimalizacji danych”, zob. art. 5 ust. 1 lit. c RODO¹¹).

⁶ W rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808)

⁷ W rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

⁸ W rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299 z późn.zm.)

⁹ Zob. art. 2 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1302, z późn.zm.).

¹⁰ W rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215, z późn.zm.).

¹¹ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu

Art. 3. Umiejscowienie i zadania Centralnej Informacji Emerytalnej

W projekcie ustawy proponuje się powierzenie prowadzenia Centralnej Informacji Emerytalnej Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A. (PFR). PFR jest spółką realizującą misję publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (art. 2 pkt 8 tej ustawy).¹² Akcje i prawa z akcji w PFR, które należą do Skarbu Państwa nie mogą być zbyte¹³. Bardziej szczegółowe uregulowania dotyczące PFR zawiera ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju.¹⁴ PFR wykonuje także działania określone ustawami lub zlecone przez organy państwa.¹⁵ To oznacza, że powierzenie PFR utworzenia i prowadzenia CIE jest uzasadnione.

Zgodnie z projektowanym art. 3 ust. 1, CIE ma być prowadzona w całości w systemie teleinformatycznym. Przepis art. 3 ust. 2 wymienia główne zadania, które ma wykonywać CIE, czyli gromadzenie i udostępnianie informacji emerytalnych. Ten przepis wskazuje źródła danych, z których CIE ma pobierać informacje, tj.:

- 1) konta ubezpieczonych w ZUS (art. 3 ust. 2 pkt 1),
- 2) ewidencji okresów podlegania ubezpieczeniu i opłacania składek w KRUS (art. 3 ust. 2 pkt 2),
- 3) rejestry członków pracowniczych funduszy emerytalnych (art. 3 ust. 2 pkt 3),
- 4) indywidualne konta emerytalne (art. 3 ust. 2 pkt 4),
- 5) indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego (art. 3 ust. 2 pkt 5),
- 6) rachunki uczestników pracowniczego programu emerytalnego (art. 3 ust. 2 pkt 6),
- 7) rachunki pracowniczych planów kapitałowych (art. 3 ust. 2 pkt 7),
- 8) dane zgromadzone przez organy emerytalne określone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Sprawiedliwości oraz wojskowe organy emerytalne, które służą tym organom do wyliczenia emerytur i rent (art. 3 ust. 2 pkt 8).

Szczególny przypadek udostępniania informacji emerytalnych dotyczy uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i innych służb „mundurowych”. W

takich danych oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1, z późn. zm.)

¹² Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym).

¹³ Art. 13 ust. 1 pkt 20 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

¹⁴ Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. poz. ...)

¹⁵ Zob. np. art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie instytucji rozwoju (inwestycje kapitałowe), art. 56 ust. 1, art. 58 ust. 2, 60 ust. 1, art. 75, art. 77,

przypadku uprawnionych do emerytury wojskowej lub emerytury policyjnej¹⁶ wysokość świadczeń uzależniona jest od wynagrodzenia funkcjonariusza przed przejściem na emeryturę.¹⁷ W związku z tym, że dane potrzebne do wyliczenia emerytury mundurowej nie zawsze są dostępne natychmiast, CIE umożliwi skierowanie do właściwego organu emerytalnego zapytania o te dane, tak aby organ mógł je zebrać i udzielić informacji emerytalnej (art. 3 ust. 2). W konsekwencji takiego rozwiązania, PFR będzie uprawniony do przechowywania i przetwarzania danych związanych z przyjmowaniem zapytań zainteresowanych (art. 3 ust. 4).

Z uwagi na różnorodność i szczegółowość danych, które – także wskutek zmian ustawowych na przestrzeni ostatnich dekad – wpływają na wysokość świadczeń emerytalnych, proponuje się, aby szczegółowe dane, które składają się na informację emerytalną, określić w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów. Dane potrzebne do określenia szacunkowych kwot świadczeń emerytalnych są to na tyle szczegółowe, że na w ustawie wystarczające jest wskazanie, że informacje emerytalne dotyczą danych, które wpływają na wysokość świadczeń emerytalnych. Prezes Rady Ministrów, wydając rozporządzenie zobowiązany będzie wskazać takie dane, aby informacje emerytalne uzyskiwane z CIE były kompletne i poprawne (art. 3 ust. 5).

Art. 4. Ewidencje Centralnej Informacji Emerytalnej

Obecnie, informacje emerytalne na bieżąco gromadzą poszczególne instytucje zajmujące się ubezpieczeniami społecznymi, programami oszczędzania i zaopatrzeniem emerytalnym. Jedynym wyjątkiem jest prowadzona przez PFR ewidencja PPK.¹⁸ W związku z tym, w celu zapewnienia zainteresowanym rzetelnej informacji emerytalnej, potrzebne jest utworzenie zbiorów zawierających dane, z instytucji prowadzących IKE, IKZE pracowniczych towarzystw emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych (PPE). Stąd przewiduje się uzupełnienie tej luki poprzez utworzenie ewidencji pracowniczych

¹⁶ „Emerytura policyjna” przysługuje nie tylko funkcjonariuszom policji, ale także innych służb mundurowych.

¹⁷ Art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

¹⁸ Art. 58 ust. 2 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych.

funduszy emerytalnych (art. 4 ust. 1 pkt 2), IKE (art. 4 ust. 1 pkt 3), IKZE (art. 4 ust. 1 pkt 4) oraz ewidencji PPE (art. 4 ust. 1 pkt 5).

Inny charakter ma przewidziana w art. 4 ust. 1 pkt 1 ewidencja kont publicznych systemów emerytalnych. Ta ewidencja będzie miała charakter głównie techniczny, umożliwiający sprawne udostępnianie informacji emerytalnych, bez konieczności stałego angażowania systemów teleinformatycznych ZUS, KRUS i organów emerytalnych służb mundurowych. Zakres informacji gromadzonych w tej ewidencji będzie ograniczony wyłącznie do niektórych danych zgromadzonych przez te podmioty i organy, które pozwolą na oszacowanie przyszłych świadczeń. W przypadku danych z ZUS oznacza to przede wszystkim informację o zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składkach emerytalnych oraz wysokości kapitału początkowego, a także emerytury hipotetycznej.

Informacje dotyczące pracowniczych planów kapitałowych, CIE zaczerpnie z Ewidencji PPK, którą także prowadzi obecnie PFR (art. 4 ust. 2).

Art. 5. Wykorzystanie CIE do informowania zainteresowanych

Zgodnie z art. 5 PFR przez system teleinformatycznych CIE będzie rozpowszechniać także wiadomości i komunikaty dotyczące funkcjonowania systemu zabezpieczenia społecznego. W tym celu PFR będzie mógł zamieszczać informacje przekazane przez organy władzy publicznej, ZUS, KRUS, organy emerytalne służb mundurowych. Za pośrednictwem CIE będą mogły być przekazywane informacje o charakterze ogólnym, czyli informacje skierowane do nieoznaczonego odbiorcy lub grupy odbiorców (art. 5 pkt 1).

CIE będzie mogła zostać wykorzystana do rozpowszechniania informacji pochodzących od instytucji prowadzących IKE, IKZE, PPE lub PPK. W tym przypadku nie będzie jednak dozwolone używanie CIE do rozpowszechnienia informacji handlowych (art. 5 pkt 2). Należy podkreślić, że możliwość wykorzystania CIE do rozpowszechniania tych informacji będzie leżała wyłącznie w gestii PFR. Takie rozwiązanie zabezpieczy przed naruszeniem zasad równej konkurencji lub nadmierną komercjalizacją systemu CIE.

Art. 6. Udostępnianie informacji emerytalnych za pomocą CIE

Projektowany przepis art. 6 określa podstawowe zasady udostępniania informacji emerytalnych za pomocą Centralnej Informacji Emerytalnej. Przede wszystkim, CIE ma nieodpłatnie udostępniać informacje emerytalne tylko zainteresowanym. Dostęp do informacji emerytalnych dla zainteresowanych ma być nieodpłatny (art. 6 ust. 1).

Poszczególnym zainteresowanym CIE udostępni wyłącznie informacje emerytalne, które ich dotyczą (art. 6 ust. 2). Wykluczone zatem będzie udostępnianie tych informacji osobom lub podmiotom trzecim. Powyższa zasada nie wykluczy jednak ustanowienia przez zainteresowanego pełnomocnika do dostępu do informacji emerytalnej (art. 6 ust. 3).

W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości co do relacji pomiędzy reżimem udostępniania informacji emerytalnych przez CIE i innymi trybami dostępu do informacji, projektowany przepis art. 6 ust. 4 przesądza, że CIE nie wyłącza udostępniania informacji w tych innych trybach. To oznacza, że CIE nie zastępuje tych trybów, ale je uzupełnia.

Art. 7. Obowiązek podłączenia systemów teleinformatycznych do systemu CIE

Utworzenie w krótkim terminie kompletnego źródła wiarygodnych informacji o świadczeniach emerytalnych oznacza, że każdy podmiot uczestniczący w szeroko rozumianym systemie emerytalnym, tzn. podmiot obowiązany, musi przekazywać zgromadzone przez siebie dane o składkach i oszczędnościach przyszłych i obecnych emerytów do systemu teleinformatycznego CIE (systemu CIE)¹⁹. W związku z tym konieczne jest nałożenie na te podmioty obowiązku podłączenia ich systemów teleinformatycznych do systemu CIE. Ten obowiązek ma charakter publicznoprawny.

W myśl przepisu art. 7 ust. 1 projektowanej ustawy, podmioty obowiązane zobowiązane będą do podłączenia swoich systemów teleinformatycznych do systemu CIE. Dzięki podłączeniu tych systemów do systemu CIE będzie możliwe stałe aktualizowanie informacji emerytalnych (zob. art. 9 ust. 2).

Warunki techniczne podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE określi minister właściwy do spraw informatyzacji (art. 7 ust. 2). Każde podłączenie musi bowiem spełniać wysokie standardy bezpieczeństwa przesyłanych danych i dostępności podmiotów obowiązanych. Rozporządzenie ministra musi także zapewniać neutralność technologiczną warunków podłączenia.

Art. 8. Procedura podłączenia systemów teleinformatycznych do systemu CIE

Projektowany przepis art. 8 określa procedurę podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE. Pierwszym etapem procedury podłączenia będzie zgłoszenie przez podmioty obowiązane gotowości podłączenia

¹⁹ W Szwecji i Danii udział instytucji emerytalnych w systemie informacji emerytalnych był dobrowolny. W rezultacie objęcie systemem 99% rynku zajęło aż 13 lat. *Delivering Pension Dashboards in the public interest*. The People's Pension. London 2018.

ich systemów teleinformatycznych do systemu CIE. Zgłoszenie należy kierować do PFR, jako podmiotu prowadzącego system CIE (art. 8 ust. 1). Ze względu na przewidziany w przepisach dostosowujących (art. 31) harmonogram budowy CIE, podmioty obowiązane, które powstaną po upływie 3 lat od wejścia w życie ustawy, tj. po powstaniu CIE, nie będą mogły rozpocząć działalności przed zgłoszeniem gotowości podłączenia swoich systemów teleinformatycznych do systemu CIE (art. 8 ust. 1 w zw. z art. 35 *in fine*). Zakaz rozpoczęcia faktycznej działalności nie obejmie podmiotów, które będą istniały przed przewidywanym dniem rozpoczęcia działania CIE, czyli przed upływem 3 lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy (art. 31 ust. 8).

Szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE będą przedmiotem uzgodnień pomiędzy tymi podmiotami, a PFR. Z uwagi na możliwe różnice techniczne, pozostawienie takich szczegółowych uzgodnień samym zainteresowanym jest rozwiązaniem najbardziej pragmatycznym. Ważnym uzgodnieniem będzie termin podłączenia (art. 8 ust. 2 *in fine*). W przypadku niepowodzenia uzgodnień, PFR będzie uprawniony do zwrócenia się do ministra właściwego do spraw informatyzacji o wydanie decyzji administracyjnej nakazującej podmiotowi obowiązanemu podłączenie jego systemu teleinformatycznego do systemu CIE. Decyzja ministra zastąpi uzgodnienia pomiędzy PFR i podmiotem obowiązany (art. 8 ust. 3 i 4).

Należy podkreślić, że nakaz zapewnienia gotowości systemu teleinformatycznego do podłączenia do systemu CIE będzie obowiązywał tylko podmioty powstałe po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy (zob. art. 31 ust. 7 i art. 35 *in fine*). Podmioty istniejące przed tym dniem muszą mieć możliwość podjęcia działalności, skoro dopiero z tym dniem powstanie CIE.

Art. 9. Przekazywanie danych do CIE

Projektowany przepis art. 9 ust. 1 przewiduje, że podmioty obowiązane przekażą do CIE zgromadzone informacje emerytalne, także te informacje, które obejmują okres do dnia podłączenia. Następnie, w myśl ust. 2, informacje aktualizujące będą przekazywane na koniec każdego dnia roboczego. Przekazanie danych ma nastąpić drogą elektroniczną. Dzięki takiemu rozwiązaniu, w CIE będą zawsze aktualne informacje emerytalne. Poszczególne dane trafią do odpowiednich ewidencji wchodzących w skład CIE. Jedynie informacje emerytalne pochodzące dotyczące pracowniczych planów kapitałowych PFR zaczerpie z ewidencji PPK,

prowadzonej na podstawie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych (w art. 9 ust. 1 pominięto odesłanie do art. 3 ust. 2 pkt 7).

Art. 10.

Ze względu na charakter CIE, tj. bazy służącej upowszechnianiu wiarygodnej informacji emerytalnej, przewiduje się, że podmioty obowiązane dokonają podłączenia swoich systemów teleinformatycznych do CIE oraz przekażą informacje emerytalne nieodpłatnie.

Art. 11. Zarządzanie informacjami przez PFR

Zgodnie z art. 11 ust. 1 PFR nie będzie zmieniał informacji emerytalnych otrzymanych od podmiotów obowiązanych. Jednocześnie, PFR będzie uprawniony do wykorzystania otrzymanych informacji emerytalnych przede wszystkim w zakresie niezbędnym do funkcjonowania CIE (art. 11 ust. 2). W drodze wyjątku PFR będzie uprawniony do wykorzystania otrzymanych informacji emerytalnych jedynie w trzech celach:

- 1) przygotowania opracowań statystycznych,
- 2) oszacowania przyszłych świadczeń emerytalnych (w rozumieniu projektowanej ustawy) oraz
- 3) ujednolicenia sposobu ich prezentacji zainteresowanym.

Wszelkie inne sposoby wykorzystania i przetwarzania będą zakazane. Przygotowanie opracowań statystycznych pozwoli na lepsze zagospodarowanie danych pochodzących z instytucji systemu emerytalnego. Wykorzystanie informacji zebranych w CIE w celach statystycznych stanowi naturalny element gospodarowania dużym zbiorem danych. Z kolei zapewnienie możliwości wykorzystania otrzymanych informacji emerytalnych do przygotowania oszacowania przyszłych świadczeń emerytalnych jest konieczne do podniesienia wartości przekazywanych informacji dla zainteresowanych. Podobnie należy ocenić uprawnienie PFR do wykorzystania otrzymanych informacji w celu ujednolicenia sposobu ich prezentacji. Dopiero bowiem informacja podana w ustandaryzowany sposób będzie w pełni użyteczna dla odbiorców.

Przepis art. 11 ust. 4 przewiduje domniemanie, że dane wprowadzone do systemu CIE przez podmioty obowiązane są prawdziwe. Domniemanie prawdziwości danych ma na celu uniknięcie niepotrzebnych wątpliwości co do treści informacji udostępnianych przez PFR.

Art. 12. Sposób uzyskania dostępu do informacji emerytalnych za pomocą CIE

Projektowany przepis art. 12 ust. 1 nakłada na PFR obowiązek zapewnienia dostępu do informacji emerytalnych za pomocą strony internetowej CIE i aplikacji mobilnej CIE. Każdy zainteresowany, w celu uzyskania informacji emerytalnych, utworzy tzw. w projekcie „profil zainteresowanego”, to jest podstronę internetową, na której będą prezentowane jego informacje emerytalne (art. 12 ust. 2 zd. 1). Profil zaufany będzie mógł być utworzony także przed uzyskaniem statusu zainteresowanego, np. zanim zostanie odprowadzona pierwsza składka ZUS (art. 12 ust. 2 zd. 2). Taka możliwość przyczyni się do spopularyzowania dostępu do informacji emerytalnych, zwłaszcza wśród osób młodszych lub cudzoziemców podejmujących pracę w Polsce. Warunkiem uzyskania dostępu do informacji emerytalnej będzie wiarygodna, uznana także w innych systemach teleinformatycznych, weryfikacja tożsamości osoby poszukującej informacji emerytalnych lub tylko zakładających profil zaufanego. Weryfikacja tożsamości będzie mogła nastąpić przede wszystkim przy pomocy systemów:

- 1) profilu zaufanego, o którym mowa w art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne²⁰;
- 2) podpisu zaufanego, o którym mowa w art. 3 pkt 14a ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) podpisu osobistego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych²¹;
- 4) profilu osobistego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w pkt 3.

Powyższe sposoby weryfikacji tożsamości gwarantują odpowiedni poziom wiarygodności, a więc powinny mieć zastosowanie w ramach CIE.

Ponadto, weryfikacja tożsamości będzie mogła zostać przeprowadzona za pomocą środków identyfikacji elektronicznej, które spełniają warunki określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji (zob. upoważnienie do wydania rozporządzenia w art. 12 ust. 4), tj. za pomocą:

- 1) środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 700z późn. Zm..

²¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 653, z późn.zm.

identyfikacji elektronicznej²², które określi minister właściwy do spraw instytucji finansowych;

- 2) systemu teleinformatycznego banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowych lub instytucji finansowej dysponujących informacjami emerytalnymi, które spełniają minimalne wymagania techniczne i funkcjonalne oraz zapewniają integralność danych służących weryfikacji tożsamości zainteresowanego.

Zastosowanie powyższych środków identyfikacji uzależnione zostało zatem od spełniania szczególnych warunków, a więc nie każdy system „prywatny” będzie mógł być wykorzystany w CIE.

Art. 13. Funkcje dodatkowe CIE

Poza udostępnianiem informacji emerytalnych, w systemie CIE powinna być zapewniona możliwość dokonania wobec instytucji systemu emerytalnego i instytucji oszczędzania, niektórych typowych dyspozycji. W myśl art. 13 ust. 1, CIE ma umożliwiać: podanie albo zmianę danych osobowych, wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania środków z IKE lub IKZE w przypadku śmierci oszczędzającego lub osobę uprawnioną do otrzymania sumy ubezpieczenia, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, ustanowienie pełnomocnika do dostępu do informacji emerytalnych, złożenie oświadczenia o rezygnacji z otrzymywania z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji o stanie konta w formie pisemnej, złożenie do właściwego podmiotu obowiązującego wniosku o sprostowanie przekazanej przez ten podmiot informacji emerytalnych.

W myśl art. 13 ust. 2, system CIE będzie mógł pozwolić na złożenie innych dyspozycji w systemach teleinformatycznych podmiotów obowiązanych, jeżeli podmiot obowiązany i PFR dojdą do stosowanego porozumienia. Jeżeli systemy teleinformatyczne będą odpowiednio zintegrowane, nie ma bowiem przeszkód, aby katalog dyspozycji był szerszy niż minimum wymagane projektowaną ustawą. W takim przypadku system CIE zostanie wykorzystany w większym stopniu.

Ważną funkcją CIE będzie umożliwienie podmiotom obowiązującym doręczeń pism dla zainteresowanych, jeżeli zainteresowani wyrażą na to zgodę (art. 13 ust. 2 pkt 5 w zw. z ust. 3). Pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 162 z późn.zm.

odbioru, a w przypadku braku takiego potwierdzenia, doręczenie uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie CIE (art. 13 ust. 4). Szczegółowe organizacyjne i techniczne doręczeń za pomocą CIE określi minister właściwy do spraw cyfryzacji.

W przepisie art. 13 ust. 4 zostało przewidziane szczególne zabezpieczenie dla zainteresowanych. W przypadku dyspozycji wykraczających poza ustawowe minimum, skuteczność dyspozycji wobec podmiotu obowiązanej uzależniona będzie od nieodpłatnego przesłania na profil zainteresowanego potwierdzenia dyspozycji.

Art. 14. Powierzenie przez PFR niektórych zadań przedsiębiorcom

W myśl art. 14 ust. 1, PFR będzie uprawniony do powierzenia przedsiębiorcom wykonywania obsługi technicznej CIE. Zgodnie z ust. 2, przedsiębiorca wykonujący obsługę techniczną będzie zobowiązany do zapewnienia do stworzenia warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę danych gromadzonych i przetwarzanych w CIE, w szczególności zabezpiecza te dane przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą. Jednocześnie, przepis art. 14 ust. 3 nakłada na PFR obowiązek zadbania, aby powierzać obsługę techniczną tylko przedsiębiorcom dającym rękojmię należytego wywiązywania się z obowiązków określonych w projektowanej ustawie. W ten sposób, z jednej strony, obowiązek przestrzegania ustawy spoczywa na przedsiębiorcy podejmującym się obsługi technicznej, a drugiej – obowiązek weryfikacji przestrzegania ustawy przez przedsiębiorcę spoczywać będzie zatem na PFR.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 14 ust. 1, umowa zawarta przez PFR powinna zostać zawarta w formie pisemnej.

Art. 15. Administrowanie danymi osobowymi przez PFR

Projektowany przepis art. 15 ust. 1 wskazuje PFR jako administratora danych osobowych „zgromadzonych w związku z udostępnianiem informacji emerytalnych”. Wskazanie administratora danych osobowych czyni zadość wymogom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych - RODO).

W myśl art. 15 ust. 2, PFR może wywiązać się z obowiązków informacyjnych przewidzianych w art. 13 ust. 1 i 2 (Informacje podawane w przypadku zbierania danych od

osoby, której dane dotyczą) oraz w art. 14 ust. 1 i 2 (Informacje podawane w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą) RODO przez udostępnienie odpowiednich informacji na stronie internetowej CIE. Powyższe uproszczenie ma na celu ograniczenie kosztów funkcjonowania CIE, przy jednoczesnym poszanowaniu RODO. W myśl projektowanego przepisu art. 15 ust. 3, dane osobowe zainteresowanych mogą przetwarzać tylko osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez PFR. Osoby te zobowiązują się na piśmie do zachowania w tajemnicy tych danych. To rozwiązanie stanowi zabezpieczenie zapobiegające nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu danych osobowych (art. 23 ust. 2 lit. d RODO), a także zachowaniu poufności danych osobowych (art. 28 ust. 3 lit. b RODO).

Art. 16. Tajemnica informacji uzyskanych przy obsłudze CIE

Niezależnie od ochrony danych osobowych, w projektowanym przepisie art. 16 ust. 1 przewidziano obowiązek zachowania – przez wszystkie podmioty zaangażowane w funkcjonowanie CIE oraz osoby pracujące przy CIE – w tajemnicy wszelkich informacji uzyskany w związku z obsługą CIE. Ten obowiązek zachowania tajemnicy określono szeroko. Obejmuje on zarówno PFR, jak przedsiębiorców dokonujących obsługi technicznej CIE, a także wszystkie osoby pracujące przy CIE, bez względu na ich rolę i status zatrudnienia (art. 16 ust. 2).

W myśl przepisu art. 16 ust. 3 przewiduje, że do zachowania tajemnicy, w zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie stosuje się przepisy dotyczące tajemnic zawodowych, które są przewidziane w ustawach o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Tego typu uregulowanie jest konieczne ze względu na materię ustawy, która dotyczy także informacji chronionych tajemnicami zawodowymi przewidzianymi w tych ustawach.

Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy przekazania informacji na żądanie uprawnionych organów: sądu lub prokuratora, organów nadzoru nad przestrzeganiem projektowanej ustawy (tj. ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i ministra właściwego do spraw informatyzacji), a także innych upoważnionych organów – w związku z postępowaniami prowadzonymi przez te organy na podstawie ustawy (art. 16 ust. 5). To uregulowanie ma na celu rozstrzygnięcie ewentualnej kolizji pomiędzy obowiązkiem

zachowania tajemnicy a uprawnieniami organów prowadzących postępowania na podstawie innych ustaw.

Art. 17. Opłaty z tytułu udziału w CIE

Podstawowymi funkcjami CIE jest udostępnianie informacji emerytalnych zainteresowanym oraz oddanie do dyspozycji podmiotom obowiązanych kanału informacji, w tym narzędzia do doręczania pism. CIE będzie służyła więc nie tylko zainteresowanym, ale także samym instytucjom systemu emerytalnego. Jest więc uzasadnione, aby część kosztów funkcjonowania CIE pokrywały opłaty uiszczane przez instytucje finansowe prowadząca IKE lub IKZE, zarządzających pracowniczymi programami kapitałowymi oraz towarzystwa emerytalne (art. 17 ust. 1). Górny pułap miesięcznej opłaty zostanie ograniczony ustawą do 0,0035% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w odniesieniu do każdego zainteresowanego, dla którego podmioty, o których mowa w ust. 1, prowadzą konta, rachunki lub ewidencje. W przepisie art. 17 ust. 3 przewidziano, że opłat będzie wnoszona z góry do 14. dnia każdego rozpoczętego miesiąca, w którym system teleinformatyczny podmiotu obowiązany jest podłączony do systemu CIE. Konkretną wysokość opłaty określi minister właściwy do spraw instytucji finansowych w rozporządzeniu (art. 17 ust. 4).

Art. 18. Nadzór na stosowaniem ustawy.

Przepis art. 18 ust. 1 określa właściwość organów sprawujących nadzór nad stosowaniem ustawy. Przewiduje się, że nadzór będą sprawowały dwa organy: minister właściwy do spraw instytucji finansowych oraz minister właściwy do praw informatyzacji. Wskazanie tych dwóch organów podyktowane jest tym, że ustawa reguluje przede wszystkim kwestie zarządzania informacjami pochodzącymi z sektora instytucji finansowych oraz kwestie ściśle informatyczne. Nadzór w niektórych innych aspektach będzie sprawowany przez organy im właściwe, jak np. ochrona danych osobowych, która należy do właściwości Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Proponuje się, żeby minister właściwy do spraw instytucji finansowych sprawował nadzór nad przestrzeganiem przepisów projektowanej ustawy w zakresie (art. 18 ust. 1 pkt 1):

- 1) działań PFR w zakresie gromadzenia i udostępniania informacji emerytalnych;
- 2) przekazywaniem przez podmioty obowiązane informacji emerytalnych do CIE;
- 3) przestrzeganiem tajemnicy, o której mowa w art. 16;
- 4) naliczaniem przez PFR opłaty, o której mowa w art. 17.

Natomiast w odniesieniu do ministra właściwego do spraw informatyzacji proponuje się, aby sprawował nadzór nad przestrzeganiem przepisów projektowanej ustawy w zakresie (art. 18 ust. 1 pkt 1):

- 1) stosowania wymogów technicznych, o których mowa w 7 ust. 2;
- 2) ustalania szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych podłączenia systemu teleinformatycznego podmiotu obowiązującego do systemu CIE, o których mowa w art. 8 ust. 2;
- 3) stosowania środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w art. 12 ust. 3;
- 4) powierzaniem przez PFR obsługi technicznej systemu CIE przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 14 ust. 1;
- 5) ochrony informacji emerytalnych przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

Na mocy projektowanego art. 18 ust. 3 organy nadzoru będą wprost uprawnione do żądania wyjaśnień, informacji oraz danych dotyczących funkcjonowania CIE, ale jedynie w zakresie niezbędnym do wykonywania uprawnień nadzorczych. Przepisy projektowanych art. 18 ust. 3 i 4 przewidują szczególny reżim sprawowania nadzoru. Mianowicie, w razie wyjawienia naruszenia prawa, organ nadzoru w pierwszej kolejności będzie wzywał do usunięcia naruszenia prawa w wyznaczonym terminie. Wzywając do usunięcia naruszenia prawa, organ nadzoru będzie uprawniony także do wydania zaleceń. W myśl art. 18 ust. 4, w przypadku nieusunięcia naruszenia prawa w terminie określonym w wezwaniu, organ nadzoru nakaze przywrócenie stanu zgodnego z prawem, w drodze decyzji administracyjnej. W decyzji zostanie określony termin przywrócenia stanu zgodnego z prawem. Dopiero jeżeli mimo upływu terminu wskazanego w decyzji stan zgodny z prawem nie zostanie przywrócony, organ będzie mógł nałożyć karę finansową (zob. art. 24). Takie ukształtowanie instrumentów nadzoru ma na celu przymuszenie adresatów ustawy do przestrzegania jej przepisów w sposób możliwie mało restrykcyjny. Priorytetem powinno być bowiem doprowadzenie do powstania i działania sprawnego systemu CIE. Zbyt ni rygorystyczny przepis mógłby utrudnić współpracę podmiotów, których współpraca jest kluczowa do zapewnienia sprawności CIE.

Art. 19. Współpraca organów nadzoru z innymi organami.

Przepis art. 19 przewiduje, że organy nadzoru będą uprawnione do zwracania się o współpracę do innych właściwych organów, w szczególności do:

- 1) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – w sprawach udostępniania informacji emerytalnych pochodzących z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) ministra właściwego do spraw rozwoju wsi – w sprawach udostępniania informacji emerytalnych pochodzących z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 3) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – w sprawach ochrony danych osobowych;
- 4) Komisji Nadzoru Finansowego – w sprawach z zakresu rynku finansowego.

Art. 20. Uprawnienia KNF i Prezesa UODO

Zgodnie z projektowanym art. 20, przepisy art. 18 i art. 19 nie wyłączą uprawnień nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego określonych odpowiednio w przepisach ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym²³, ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym²⁴, ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym,²⁵ ustawy o pracowniczych planach kapitałowych oraz uprawnień nadzorczych Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych określonych w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych.²⁶

Art. 21. Raport do organów nadzoru

Przepis projektowanego art. 21 przewiduje, że PFR corocznie przekaże do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego raport o zgromadzonych informacjach emerytalnych. Szczegółową treść raportu określą właściwi ministrowie w porozumieniu. Zgromadzenie informacji emerytalnych w jednym systemie teleinformatycznym pozwoli na dokonywanie analiz, które powinny zostać wykorzystane przez organy państwa odpowiedzialne za szeroko rozumiany system emerytalny. Takie dane dają bowiem szczególnie duże możliwości sporządzania np. analiz i prognozowania, a zatem nie powinny pozostać niedostępne dla administracji publicznej.

²³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1417, z późn. zm.

²⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 207, z późn. zm..

²⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 298, z późn. zm.

²⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1781

Art. 22. Dotacje celowe

Doniosłość i praktyczne znaczenie systemu CIE zarówno dla obywateli, cudzoziemców uczestniczących w polskim systemie emerytalnym, jak i dla instytucji tego systemu, uzasadnia wsparcie dla PFR ze strony budżetu państwa. Stąd w art. 21 przewiduje się możliwość udzielenia PFR dotacji celowej na utrzymanie CIE. Aby uniknąć niewłaściwego przeznaczenia środków pochodzących z dotacji, w projektowanym art. 21 ust. 4 przewiduje się, że PFR będzie prowadził wyodrębnioną ewidencję dla systemu CIE oraz dla działalności gospodarczej. Prowadząc tę ewidencję, PFR będzie obowiązany do prawidłowego przypisywania przychodów i kosztów na podstawie metod mających obiektywne uzasadnienie.

Art. 23-25. Przepisy o administracyjnych karach pieniężnych.

Projektowane przepisy art. 23-25 przewidują reżim karno-administracyjny. Najwyższa kara w wysokości 100 tys. zł. przewidziana została za niepodłączenie przez podmiot obowiązany, wbrew decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji, systemu teleinformatycznego podmiotu obowiązanego do systemu CIE. Kara w tej wysokości będzie mogła być nałożona za każdy rozpoczęty miesiąc zwłoki w podłączeniu systemu teleinformatycznego podmiotu obowiązanego do systemu CIE. Natomiast kara w wysokości do 50 tys. zł będzie mogła być nałożona przez właściwego ministra za niezastosowanie się do decyzji nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a więc po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w decyzji. Proponuje się, aby kara do takiej wysokości mogła być nakładana po upływie kolejnych 30 dni utrzymywania stanu sprzecznego z ustawą. Możliwość nałożenia kar cyklicznych podyktowana jest koniecznością nadania karom charakteru przymuszającego do zastosowania przepisów ustawy. Kary jednorazowe nie spełniłyby takiej funkcji. Stąd właściwe jest zapewnienie wielokrotnego, narastającego, karania wraz z upływem czasu w którym utrzymuje się naruszenia prawa.

Zgodnie z projektowanym art. 25 ust. 1, środki finansowe uzyskane z kar pieniężnych mają stanowić dochód budżetu państwa. Z kolei, zgodnie z ust. 2 i 3 tego artykułu, kara pieniężna powinna być uiszczona w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, na rachunek bankowy urzędu obsługującego organ nadzoru. Koszty związane z uiszczeniem kary pieniężnej pokrywa wpłacający (art. 25 ust. 3).

Art. 26. Zmiany w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych

Przepis art. 26 przewiduje nałożenie na fundusze emerytalne obowiązku udostępniania za pomocą Centralnej Informacji Emerytalnej informacji o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, o wynikach działalności lokacyjnej funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnym funduszu, wraz ze wskaźnikami, do których są porównywane osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu, (projektowany art. 191 ust. 1c ustawy o organizacji organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych).

Art. 27. Zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych

W myśl projektowanego art. 50 ust. 1h ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie zwolniony z przesłania informacji o stanie konta nie tylko, gdy ubezpieczony utworzy portal w systemie teleinformatycznym ZUS, ale także jeżeli utworzy profil zainteresowanego w Centralnej Informacji Emerytalnej i zrezygnował z otrzymywania informacji o stanie konta w postaci papierowej.

Zmiana przepisu art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych polega na rozszerzeniu katalogu podmiotów, którym ZUS może przekazywać dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego o Polski Fundusz Rozwoju S.A. Zgodnie z proponowaną zmianą, PFR S.A. będzie mógł wykorzystać przekazane dane tylko w zakresie niezbędnym do prowadzenia Centralnej Informacji Emerytalnej (projektowany art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Art. 28. Zmiany w ustawie o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym

W związku z powstaniem Centralnej Informacji Emerytalnej proponuje się rozszerzyć kompetencje Komisji Nadzoru Finansowego o możliwość żądania od PFR S.A. informacji związanych z funkcjonowaniem CIE (dodawany art. 4 ust. 3 ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym). Powyższe uprawnienie KNF uzupełni zatem kompetencje tego organu. Brak takiego uprawnienia osłabiłby nadzór Komisji nad funkcjonowaniem CIE.

Art. 29. Zmiany w ustawie o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

Jednym z założeń Centralnej Informacji Emerytalnej jest upowszechnienie jej jako kanału wymiany informacji pomiędzy oszczędzającymi a instytucjami finansowymi. W związku z tym proponuje się, aby instytucje finansowe prowadzące IKE lub IKZE udostępniały oszczędzającym informacje za pomocą CIE (dodawany art. 17a ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego).

Art. 30. Zmiany w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych

Już obecnie przepis art. 8 ust. 2 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych nakłada na ZUS obowiązek udostępnienia PFR informacji o płatnikach będących podmiotami zatrudniającymi w rozumieniu tej ustawy. Projektowana zmiana polega na dodaniu do tych informacji danych o liczbie zatrudnionych przez podmiot zatrudniający (projektowany art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych). Dane o stanie zatrudnienia są niezbędne do poprawnego zarządzania systemem PPK przez PFR S.A.

Projektowany nowy przepis art. 133 ust. 2a ustawy o pracowniczych planach kapitałowych przewiduje, że ZUS będzie przekazywał PFR informacje dotyczące odprowadzania przez zatrudniających (płatników) składek do pracowniczego programu emerytalnego (PPE). W myśl art. 133 ust. 1 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, odprowadzanie składek podstawowych do PPE w wysokości co najmniej 3,5% wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 pkt 15 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, gdy w PPE uczestniczy co najmniej 25% zatrudnionych – zwalnia z uczestnictwa w PPK. Projektowany przepis ma zatem na celu wyposażenie PFR w możliwość weryfikacji spełniania przez zatrudniającego warunków wyłączenia stosowania ustawy o pracowniczych planach kapitałowych w związku odprowadzaniem składek do pracowniczego programu emerytalnego (*vide* art. 133 ust. 1 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych). Dzięki informacjom z ZUS, PFR będzie mógł w pełni wywiązać się z obowiązku przewidzianego w art. 133 ust. 3, który zobowiązuje PFR do informowania organów nadzoru o likwidacji PPE lub odprowadzaniu przez zatrudniających składek podstawowych do PPE w wysokości niższej niż 3,5% wynagrodzenia lub udziale w PPE mniej niż 25% zatrudnionych.

Art. 31. Utworzenie CIE

Przepis art. 31 przewiduje utworzenie Centralnej Informacji Emerytalnej przez PFR w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy (art. 31 ust. 1). Taki termin wynika ze potrzeby zapewniania odpowiedniego czasu na budowę złożonego systemu teleinformatycznego. Symulacje budowy systemu CIE i dostosowania systemów podmiotów obowiązanych do podłączenia do systemu CIE wskazują, że termin trzyletni jest realny.

Projektowane przepisy art. 31 ust. 2-6 przewidują daty graniczne („kamienie milowe”), których dochowanie zapewni uruchomienie w pełni funkcjonalnej CIE. Przede wszystkim, w myśl art. 33, minister właściwy do spraw cyfryzacji w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy obowiązany będzie do wydania rozporządzenia określającego wymogi techniczne podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE (art. 33). Następnie, w ciągu 16 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy PFR powinien przekazać podmiotom obowiązującym (istniejącym w tym czasie) warunki techniczne podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE oraz zwrócić się do nich o uzgodnienie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych podłączenia (ust. 2). Następnie, w ciągu 3 miesięcy (czyli 19 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – ust. 4 *a contrario*), strony powinny uzgodnić warunki podłączenia. Wówczas, po kolejnych 4 miesiącach, czyli najpóźniej w terminie 23 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, podmiot obowiązany winien zgłosić gotowość do podłączenia swojego systemu do systemu CIE (art. 31 ust. 5 pkt 1).

W przypadku gdy nie dojdzie do uzgodnienia warunków podłączenia w ciągu 19 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, PFR będzie uprawniony do zwrócenia się do ministra właściwego do spraw cyfryzacji o wydanie decyzji przymuszającej na podstawie projektowanego art. 8 ust. 4 (art. 31 ust. 4). W takim przypadku podmiot obowiązany musi zgłosić gotowość do podłączenia na warunkach ustalonych w umowie nie później niż w ciągu 4 miesięcy od dnia, w którym decyzja ministra stała się prawomocna (art. 31 ust. 5 pkt 2).

Inny harmonogram będzie obowiązywać podmioty obowiązane, które powstaną przed upływem 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, ale już po upływie 16 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a więc po dniu w którym PFR przekaze warunki techniczne i organizacyjne podmiotom istniejącym. Te podmioty również będą dysponowały 7 miesiącami na przygotowanie swoich systemów do podłączenia do systemu CIE, z tym że ten okres będzie biegł od dnia otrzymania od PFR warunków technicznych i zaproszenia do uzgodnień (art. 31 ust. 6).

Nakaz przygotowania systemów teleinformatycznych do podłączenia do systemu CIE przed rozpoczęciem działalności nie będzie dotyczył podmiotów, które będą istniały przed dniem, w którym CIE ma zacząć funkcjonowanie. Przepis art. 8 ust. 1 będzie miał zastosowanie tylko do podmiotów, które powstaną po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy (art. 31 ust. 7).

Art. 32 i art. 34. Dotacja celowa na utworzenie CIE

Zgodnie z art. 32 i 34, w latach 2020-2022 będą mogły być udzielone dotacje celowe na budowę CIE. Przewiduje się, że suma dotacji dla PFR nie przekroczy 45 mln zł.

Zwiększenie przejrzystości rynku produktów emerytalnych, a przede wszystkim podniesienie świadomości wpływu zgromadzonych środków na wysokość świadczeń emerytalnych doprowadzi do większego zainteresowania oszczędzaniem długoterminowym, co będzie służyło stabilności systemu zabezpieczenia społecznego. Wobec tego pokrycie kosztów budowy CIE z dotacji jest uzasadniona interesem publicznym.

Art. 33. Termin wydania rozporządzenia w sprawie warunków technicznych podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE.

W art. 33 proponuje się, żeby minister właściwy do spraw informatyzacji wydał rozporządzenie określające wymogi techniczne podłączenia systemów teleinformatycznych podmiotów obowiązanych do systemu CIE oraz strukturę dokumentów elektronicznych w których przekazywane są informacje emerytalne.

Art. 35. Wejście w życie.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dnia od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 1 (zob. uzasadnienie do tego przepisu).

Źródła finansowania

Koszty realizacji projektowanej ustawy będą pokryte ze środków instytucji rozwoju i z budżetu państwa.

W okresie 10 lat budżetowych przewiduje się maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na wykonanie niniejszej ustawy w wysokości 45 mln. zł w latach 2020-2022. W poszczególnych latach przewiduje się następujące limity wydatków z budżetu państwa:

- 1) 2020 r. – 5 000 000 zł;

- 2) 2021 r. – 20 000 000 zł;
- 3) 2022 r. – 20 000 000 zł;
- 4) 2023–2029 r. – 0 zł.

Nie przewiduje się wpływu wykonania projektowanej ustawy na wydatki jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne i pozostałe jednostki sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 50 ust. 4 ustawy o finansach publicznych przewiduje się także mechanizm korygujący, który będzie polegał na ograniczeniu wysokości poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa udzielanych Polskiemu Funduszowi Rozwoju, oraz emisji obligacji w celu podwyższenia kapitału zakładowego Polskiego Funduszu Rozwoju (art. 39 ust. 2 projektowanej ustawy). Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków z budżetu państwa oraz wdrożenia mechanizmu korygującego będzie minister właściwy do spraw budżetu.

Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej i braku obowiązku przedstawienia projektu instytucjom Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, z wyjątkiem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Projektowane rozwiązania są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Brak obowiązku notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych²⁷.

²⁷ Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.

Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Rozwiązania przyjęte w przedłożonym projekcie ustawy nie mają bezpośredniego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Konsultacje

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa²⁸ w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów²⁹, projekt ustawy z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.

²⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 248.

²⁹ M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.